

*ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ
НА НПТГ „Ш. ПЕТЬОФИ“ – РАЗГРАД*

НАЦИОНАЛНА ПРОФЕСИОНАЛНА ТЕХНИЧЕСКА ГИМНАЗИЯ “ШАНДОР ПЕТЬОФИ”

Разград, ул. „Илия Петров“, № 1, тел. 084/660235, e-mail: ptgrz@ptgrz.org, URL: www.ptgrz.org

---

УТВЪРЖДАВАМ:

инж. Н. ХРИСТОВА,

ДИРЕКТОР НПТГ

**ЕТИЧЕН КОДЕКС
НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ
В НАЦИОНАЛНА ПРОФЕСИОНАЛНА
ТЕХНИЧЕСКА ГИМНАЗИЯ
„ШАНДОР ПЕТЬОФИ“,
ГРАД РАЗГРАД**

Настоящият Етичен кодекс е приет на заседание на Общото събрание с Протокол № 9 от 13.09.2022 г. и утвърден със Заповед № 738/13.09.2022 г. на Директора на училището.

*ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ
НА НПТГ „Ш. ПЕТЬОФИ“ – РАЗГРАД*

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на училищната общност представя стандартите за етично поведение на работещите с деца специалисти в сферата на образованието и регламентира етичните правила, които следва да се прилагат при изпълнение на служебните им задължения и в ситуация на конфликт на интереси. Установява общи норми на поведение.

Настоящият кодекс определя етичните правила за поведение на учителите, служителите и работниците в НПТГ „Шандор Петьофи“ и има за цел да повиши общественото доверие в техния морал и професионализъм, както и да издигне престижа на учебното заведение.

Раздел I

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Дейността на учителите, служителите и работниците в НПТГ „Шандор Петьофи“ се осъществява при спазване принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, прозрачност, отговорност и отчетност. При изпълнение на задълженията си, работещите в НПТГ се отнасят любезно, възпитано и с уважение към всеки, като зачитат правата и достойнството на личността и не допускат прояви на дискриминация.

(2) Всеки учител, служител и работник е длъжен да изпълнява служебните си задължения като:

- спазва действащото в Република България законодателство;
- осъществява действия, предлага и взема решения, водещи до елиминиране на произвола и до укрепване на доверието към просветната институция;
- се отнася любезно, възпитано и с уважение към всеки, зачитайки правата и достойнството на личността и не допуска каквито и да са прояви на дискриминация;
- следва поведение, което не накърнява престижа на училището, както при изпълнение на служебните си задължения, така и в своя обществен и личен живот;
- изпълнява възложените му функции и осъществява дейността си компетентно, обективно и добросъвестно, като се стреми непрекъснато да подобрява работата си в интерес на гражданите и защитава интересите на училището;
- спазва благоприличието и деловия вид в облеклото, съответстващо на служебното положение и на институцията, която представлява.

*ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ
НА НПТГ „Ш. ПЕТЬОФИ“ – РАЗГРАД*

- не използва мобилни и други устройства за дейности извън учебния процес по време на учебен час.

Чл. 2. Училището изповядва базови ценности и компетентности:

1. Професионална компетентност – учителят, служителят и работникът притежават знания, умения и квалификация за заеманата длъжност.
2. Ефективност – учителят, служителят и работникът постигат максимални резултати от труда при минимален разход на ресурси.
3. Отговорност и изпълнителност – учителят, служителят и работникът имат чувство за дълг при изпълнение на трудовите си задачи.
4. Услужливост – учителят, служителят и работникът са услужливи към търсещите информация, услуги или съдействие.
5. Вежливост – учителят, служителят и работникът имат толерантно поведение.
6. Честност – учителят, служителят и работникът коректно представят своята гледна точка.
7. Лоялност – учителят, служителят и работникът се отнасят почтено и уважително към училището, работещите в него, децата и учениците.
8. Подходящ външен вид – учителят, служителят и работникът се стремят да изглеждат по начин, съответстващ на средата, в която работят.

Чл. 3. Училището се стреми към постигане на:

1. Максимални резултати в учебно възпитателната работа.
2. Обществено признание – създаване на привлекателна визия на учебното заведение.
3. Полезност за обществото – подпомагане на обществено-икономическото развитие на страната ни.
4. Колегиални отношения – изграждане на взаимноприемливи отношения между всички членове на колектива и ръководството.

Чл. 4. Всеки учител и служител е длъжен да познава и спазва:

1. Специфичните за образователната система нормативни документи.
2. Закона за защита на личните данни.
3. Закона за закрила от дискриминация.
4. Вътрешноучилищните документи – правилници, правила, инструкции, инструктажи и други.

Работещите с деца педагогически специалисти изпълняват своите функции, като се ръководят от основните човешки ценности и принципи:

Чл. 5. Детството е изключително важен период от живота на човека.

Чл. 6. Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.

Чл. 7. Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.

Чл. 8. На всяко дете е гарантирано правото на:

*ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ
НА НПТГ „Ш. ПЕТЬОФИ“ – РАЗГРАД*

- свобода на изразяване на мнение;
- свобода на мисълта, съвестта и религията;
- формирана собствени възгледи в право да ги изразява свободно.

Чл. 9. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл. 10. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл. 11. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

Чл. 12. Във всички случаи следва да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

Чл. 13. За всяко дете, попаднало в риск, възниква спешна необходимост от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл. 14. Децата с изявиени дарби се ползват от мерките за специална закрила.

Чл. 15. Работещите с деца трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

Раздел II

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

Чл. 16. Педагогическата практика да се основава на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл. 17. Да се разбира и уважава уникалността на всяко дете.

Чл. 18. Да се има предвид специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл. 19. Да се създава безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл. 20. Да се подкрепя правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл. 21. Да се работи винаги в най-добрия интерес на детето.

Чл. 22. Да се осигуряват на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл. 23. Да не се участва в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционалното му здраве и развитие.

Чл. 24. Да не се участва в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл. 25. Много добре да се познават и спазват законите и процедурите, защитаващи детето от насилие. Да се познават симптомите на насилие над дете – физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване.

Чл. 26. При съмнение за малтретиране веднага да се уведомяват органите за закрила на детето и се проследява дали са предприети необходимите мерки.

Чл. 27. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, следва да му се окаже пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл. 28. Когато постъпи информация за действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, незабавно се информират органите за закрила на детето.

Служителите на НПТГ опазват данните и личната информация на учениците и родителите, станали известни при или по повод на изпълнението на служебните задължения, при спазване на изискванията на Закона за защита на личните данни.

Раздел III

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.

Чл. 29. Наша първостепенна отговорност е подпомагане на семейството при отглеждането и възпитанието на децата.

Чл. 30. Зачитане на достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл. 31. Уважаване на ценностите на семейството при отглеждането и възпитанието на децата и на правото му да взема решения за своите деца.

Чл. 32. Информиране на семейството за всички решения, отнасящи се до детето. Когато е възможно, родителите следва да се включват във вземането на такива решения.

Чл. 33. Зачитане на правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето.

Чл. 34. Информиране на родителите за изследователските проекти, включващи техните деца. Не се позволява и не се допуска участие в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл. 35. Да не се използват служебните отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не се влиза в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с детето.

Чл. 36. Осигуряване на конфиденциалност на информацията и зачитане на правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато има основания да се счита, че благополучието на детето е в риск.

Чл.37. Ангажименти по разработването на правила за опазване на поверителността на информацията, които да бъдат достъпни и задължителни за целия персонал и семействата. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл. 38. В случаите на конфликт между членовете на семейството да се работи открито, споделяйки наблюденията си за детето с цел всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържат от вземане на страна в

*ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ
НА НПТГ „Ш. ПЕТЬОФИ“ – РАЗГРАД*

конflikта.

Чл. 39. Отношение на уважение към учениците, техните родители и гражданите, като не се накърнява достойнството им, не се създават конфликти, не се нарушават правата им и не се дискриминират.

Чл. 40. Зачитане правата на всички ученици, колеги, родители и граждани, независимо от тяхната политическа, идеологическа, расова, религиозна и етническа принадлежност, въздържане от дискриминационни действия, проява на култура, уважение и внимателно отношение към всички.

Чл. 41. Изпълняване задълженията законосъобразно, своевременно и точно, добросъвестно и безпристрастно, да се предоставя необходимата информация, при спазване на действащото законодателство.

Раздел IV

МОРАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Чл. 42. В своите колегиални взаимоотношения учителите, служителите и работниците се ръководят от принципите на лоялност, взаимно уважение, сътрудничество и йерархична подчиненост, като изграждат и поддържат отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл. 43. Обмяна на информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

Чл. 44. Работа за утвърждаване на собствения и на колегите авторитет, въздържайки се от действия, които биха уронили престижа на професията, и проява на нетърпимост към подобни действия.

Чл. 45. Не се допуска отпращането на обиди между учители, служители, работници и ръководство, както и дискриминационни прояви в отношенията помежду им.

Чл. 46. Подпомагане на колегите при изпълнението на техните служебни задължения в рамките на своята компетентност и функции.

Чл. 47. При възникване на спорове между колеги, същите следва да се решават в рамките на добрия тон като е недопустимо това да става в присъствието на външни лица. Когато противоречията не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на непосредствения им ръководител.

Чл. 48. В отношенията си с колегите, всеки един учител, служител или работник е длъжен да проявява уважение и коректност, като не допуска поведение, което накърнява достойнството и правата на личността, уважават правото им на личен живот, толерантни са към различията в мненията.

Чл. 49. Със своето лично поведение и чувство за отговорност учителят, служителят и работникът трябва да дават пример на останалите си колеги, а ръководството и директорът на своите подчинени.

Раздел V

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

*ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ
НА НПТГ „Ш. ПЕТЬОФИ“ – РАЗГРАД*

Чл. 50. Предоставяне на висококачествени програми и услуги. Няма да предлагаме услуги, за които не притежаваме компетентност, квалификация или ресурси и правоспособност.

Чл. 51. Учителите, служителите и работниците предоставят качествени услуги, достъпни за всички, като изпълняват задълженията си безпристрастно, непредубедено, създавайки условия на равнопоставеност на разглежданите случаи и засегнатите лица. В дейността си строго се придържат към нормите, установени в Етичния кодекс на училищната общност.

Чл. 52. Учителите, служителите и работниците участват активно в процеса на подобряване качеството на предлаганите услуги. Поведението им да не провокира конфликтни ситуации, а при възникването на такива, да се стремят към обективно и безболезнено разрешаване, като контролират емоциите и реакциите си, независимо от обстоятелствата и държанието на външните лица.

Чл. 53.(1) Учителите, служителите и работниците отговарят на поставените им въпроси и изпълняват поставените им задачи, съгласно длъжностната си характеристика, като при необходимост пренасочват проблема към съответното компетентно лице.

(2) Учителите, служителите и работниците не трябва да допускат грешни или подвеждащи писмени или устни изявления по въпроси от служебен характер. При допуснати такива, трябва да уведомят за това директора на училището и засегнатите лица, за да се предприемат действия за тяхното отстраняване.

Чл. 54. Да се работи за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.

Чл. 55. Да се работи за подобряване на сътрудничеството между организациите, както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл. 56. Да се оказва съдействие за повишаване на степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.

Чл. 57. Да се работи за популяризиране на правата на децата, както и за повишаване на чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл. 58. Да се работи в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и да се противопоставяме на тези, които го нарушават.

Раздел VI

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ, ОБЩИНА, РУО И МОН

Чл. 59. (1) Учителите, служителите и работниците извършват своята дейност на най-високо ниво на компетентност в съответствие с професионалните критерии и поемат за решаване само такива задачи, за които са придобили необходимата квалификация.

(2) Учителите, служителите и работниците извършват административното

*ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ
НА НПТГ „Ш. ПЕТЬОФИ“ – РАЗГРАД*

обслужване законосъобразно, своевременно, точно, добросъвестно и безпристрастно.

(3) Учителите, служителите и работниците отговарят на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълняват. При необходимост те пренасочват въпросите към друг свой колега, притежаващ съответната компетентност.

Чл. 60. Учителите, служителите и работниците подпомагат ръководството на училището, проявявайки висок професионализъм, безпристрастност и активност, както при разработването и провеждането на политиката на Министерството на образованието и науката /МОН/, така и при осъществяването на неговите правомощия.

Чл. 61. При изпълнение на своите задължения учителите, служителите и работниците се придържат към лоялно поведение и почтеност в действията си, като създават увереност у директора, чиято дейност подпомагат, че може да им се довери и разчита на тях.

Чл. 62. Учителите, служителите и работниците изпълняват задълженията си честно и безпристрастно.

Чл. 63. Учителите, служителите и работниците изпълняват задълженията и функциите си по длъжностна характеристика и стриктно изпълняват актовете и заповедите на горестоящите органи.

Чл. 64. Учителят е длъжен да познава и спазва своите професионални права и задължения, произтичащи от нормативните актове, вътрешните документи и този кодекс.

Чл. 65. Учителите, служителите и работниците са длъжни да спазват служебната йерархия и да изпълняват законосъобразните нареждания на директора.

Чл. 66. Учителите, служителите и работниците споделят открито и честно с директора проблемите, с които се сблъскват в своята работа, както и своите идеи и предложения за тяхното решаване.

Чл. 67. Учителите, служителите и работниците не трябва да изразяват лични мнения по начин, по който могат да бъде тълкувани като официална позиция на НПТГ „Ш. Петьофи“.

Чл. 68. Учителите, служителите и работниците не са длъжни да изпълняват неправомерна заповед, издадена по установения ред, когато тя съдържа очевидно за тях правонарушение.

Раздел VII

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Учителите и служителите са длъжни да уважават чуждото мнение и правото на избор и позиция, които не съвпадат с техните.

Чл. 69. Учителите, служителите и работниците не трябва да искат, приемат или разпределят подаръци, дарения, хонорари, услуги или други облаги за себе си или семейството си, за близки или колеги, които могат да доведат до пристрастност или да окажат влияние върху изпълнението на служебните им задължения, преценката или функциите им, или да бъдат възнаграждени за това.

*ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ
НА НПТГ „Ш. ПЕТЬОФИ“ – РАЗГРАД*

Чл. 70. Учителите, служителите и работниците не трябва да позволяват да бъдат поставяни или да изглеждат поставени в положение на зависимост от когото и да било. Те също не трябва да извършват работата си по начин, допускащ влияние от друг.

Чл. 71. Учителите, служителите и работниците не могат да приемат подаръци или други облаги, които могат да бъдат възприети като награда за свършена работа, която влиза в служебните им задължения.

Чл. 72. (1) Учителите, служителите и работниците не могат да извършват дейности, забранени от закона, както и да получават приходи от забранени със закона дейности.

(2) Учителите, служителите и работниците не трябва да допускат да бъдат поставени във финансова зависимост или друга обвързаност с външни лица и организации, която би могла да компрометира тяхната безпристрастност при изпълнението на служебните им задължения.

Чл. 73. (1) Учителите, служителите и работниците с действията си не пораждаат никакво съмнение за възползване от служебното си положение.

(2) От учителите, служителите и работниците се очаква да избягват сблъсък между служебните задължения и личните интереси.

Чл. 74. Учителите, служителите и работниците се стремят да повишават своя професионализъм и квалификация чрез придобиване на нови знания и умения, свързани с длъжността им, и се стараят да развиват собствения си потенциал и да постигат увеличаване ефективността и качеството на работата.

Чл. 75. Учителите, служителите и работниците трябва да извършват необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която са отговорни или им е известна. Използват документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения, при строго спазване на правилата за защита на информацията.

Чл. 76. Бившият служител не трябва да използва или да разкрива поверителна информация, получена от него по време на службата му, освен ако законно е упълномощен да го направи.

Чл. 77. Бившите служители трябва да се въздържат от коментари или действия, които биха причинили загуба на доверие в образователната система, училищната общност или който и да е служител в системата.

Чл. 78. Учителите, служителите и работниците, които са напуснали училището, нямат право да се възползват, да злоупотребяват или да изнасят информация, която им е станала известна, поради или във връзка с длъжността, която са заемали.

Чл. 79. (1) Учителите, служителите и работниците са длъжни да следват поведение, съобразено със законите, с общоприетите морални норми и общочовешки ценности, както и да не уронват престижа на училището и да пазят авторитета на институцията, която представляват.

(2) Учителите, служителите и работниците изпълняват добросъвестно трудовите си задължения при спазване на дадените им указания от висшестоящите органи.

Чл. 80. Учителите, служителите и работниците се стремят да не предизвикват с поведението си конфликтни ситуации, а при възникване на такива се стремят да ги

*ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ
НА НППГ „Ш. ПЕТЬОФИ“ – РАЗГРАД*

преустановят или разрешат, като запазват спокойствие, контролират емоциите и действията си и не допускат участие в скандали и прояви, несъвместими с добрите нрави.

Чл. 81. (1) Учителите, служителите и работниците трябва да бъдат честни и точни по отношение на всякакви финансови въпроси, имащи отношение към професионалните взаимоотношения.

(2) Всеки един от учителите, служителите и работниците следва да извършва дейността си компетентно, добросъвестно и отговорно, като се стреми към непрекъснато усъвършенстване и повишаване на своята компетентност.

Раздел VIII

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 82. Конфликт на интереси възниква тогава, когато служителят има личен интерес и той му влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебните задължения.

(1) Учителят може да извършва образователни услуги на ученици, които се обучават или ще полагат изпит в училището, в което преподава, след като декларира своята дейност пред директора.

(2) Учителят не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване, давайки платени уроци по принуда.

(3) Учителите, служителите и работниците трябва да избягват всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт са длъжни да информират веднага ръководителя си.

(4) Учителите, служителите и работниците не трябва да допускат възможност друг служител да ги постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

Чл. 83. Когато на учителя, служителя и работника е възложена задача, чието изпълнение може да доведе до конфликт на интереси, са задължени своевременно да информират директора.

(1) В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя му служителят може да се оттегли от служебните си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

Раздел IX

УЧИЛИЩНА СОБСТВЕНОСТ

Чл. 84. Училищната собственост и документите могат да се използват от учител, служител и работник само за изпълнение на служебното му задължение. Същият не може да изнася собственост или документи извън училището, освен, ако не се налага при изпълнение на задълженията му и след разрешение от директора.

Чл. 85. Учителите, служителите и работниците нямат право да предоставят училищна собственост или служебна документация на граждани и ученици или на членове на семейството си.

*ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ
НА НПТГ „Ш. ПЕТЬОФИ“ – РАЗГРАД*

Чл. 86. Учителите, служителите и работниците опазват повереното им имущество с грижата на добри стопани и не допускат използването му за лични цели. Информират своевременно директора при загубата или повредата му.

Чл. 87. Учителите, служителите и работниците в изпълнение на заеманата длъжност трябва да осигурят ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са им поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Раздел X

КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 88. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към училищната общност се създава Комисия по етика.

(2) Членовете се избират от Общото събрание на училището за срок от четири години.

(3) Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс от директора на училището.

Чл. 89. (1) Комисията по етика:

- разглежда сигнали, свързани със спазването на този кодекс;
- дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

(2) Комисията по етика приема Вътрешни правила за дейността си.

Чл. 90. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

Чл. 91. (1) Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в тримесечен срок от постъпването им.

(2) При установено неспазване на този кодекс Комисията налага санкция.

(3) Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.

Чл. 92. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на училището.

Настоящият Етичен кодекс на училищната общност е задължителен за всички нейни членове – ученици, учители, служители и родители.

Правилата на поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на учителя, служителя и работника. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.

Чрез спазването на правилата на поведение, заложили в Етичния кодекс и приети от всеки служител, се допринася за изграждането и утвърждаването на положителния образ на училището.

Чл. 93. Настоящият Етичен кодекс влиза в сила от датата на утвърждаването му.

Чл. 94. При първоначално постъпване на работа всеки един учител, служител или работник е длъжен да се запознае с разпоредбите на настоящия кодекс.

*ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ
НА НПТГ „Ш. ПЕТЬОФИ“ – РАЗГРАД*

Чл.95. При неспазване на нормите на поведение, съдържащи се в Етичния кодекс, всеки учител, служител или работник носи дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда.

Чл.96. Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване, приет е съгласно чл. 175, ал.1 от Закона за предучилищното и училищното образование.

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА

ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯТА И ЗА ПРЕДПРИЕМАНЕ НА ПОСЛЕДВАЩИ МЕРКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

I. ОБЩИ УСЛОВИЯ

Всички ученици, учители, служители и родители в училището се запознават с настоящия Етичен кодекс лично, срещу подпис в рамките на годишния инструктаж в началото на всяка учебна година.

Контролът за спазване на нормите на настоящия Етичен кодекс се осъществява от директора, членовете на комисията по етика, членовете на обществения съвет и от членовете на ученическия съвет, както и от всеки член на училищната общност.

1. Настоящите вътрешни правила уреждат реда и начините за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагането на Етичния кодекс за поведението на учителите, служителите и работниците в НПТГ „Ш. Петьофи“, гр. Разград.
2. Под „нарушения на Етичния кодекс“ по смисъла на тези правила се разбират следните групи прояви в поведението на учителите, служителите и работниците:
  - неспазване на действащото законодателство;
  - неспазване на вътрешноучилищните документи;
  - действия и/или бездействия, водещи до разрушаване на доверието към училището;
  - грубо отношение към учениците, родителите, колегите и външни лица;
  - проявено неуважение, незачитане на правата и достойнството на личността и допускане на прояви на дискриминация поради етнически, религиозни и други причини;
  - прояви на накърняване на авторитета на други учители, служители и работници и на престижа на учебното заведение, допуснати в и извън училището;
  - прояви на недобросъвестно и некомпетентно изпълнение на възложените функции и накърняване на интересите на други лица.
3. Наблюдението и докладването на посочените в т. 2 нарушения да се извършват по две направления:
  - вътрешно докладване – от педагогическия и непедагогическия персонал;
  - външно докладване – от родители, граждани, представители на институции и фирми.

*ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ
НА НПТГ „Ш. ПЕТЬОФИ“ – РАЗГРАД*

4. Сигналите за нарушенията се приемат в училището и се регистрират във входящия дневник на училището.
5. Регистрираните сигнали се разглеждат от Комисията по етика в училището, назначена със заповед на директора.
6. Комисията е в състав от представители на ръководството, педагогическия персонал и непедagogическия персонал.
7. Всички постъпили и надлежно регистрирани сигнали се разглеждат от комисията на нейни заседания, за което се води протокол.
8. Комисията разглежда само явно подадени сигнали и по своя преценка взема отношение по тях.
9. Комисията не е длъжна да разглежда анонимни сигнали.
10. Членовете на комисията вземат решения с явно гласуване и обикновено мнозинство 50% + 1.
11. Председателят свиква първо заседание за разглеждане на постъпилия сигнал в седемдневен срок от постъпването му.
12. При необходимост от допълнителни данни и доказателства се извършва проверка и се провежда разговор със свидетели на нарушението.
13. При невъзможност случаят да се изясни на едно заседание, се насрочва последващо такова в седемдневен срок след първото.
14. При установяване на нарушения на етичните правила, представляващи и дисциплинарни нарушения, преписката се докладва и на директора за взети дисциплинарни мерки по Кодекса на труда.
15. За предприетите мерки и наложени наказания се уведомяват Председателят на комисията по етика и лицето, подало сигнала.
16. При първоначално постъпване на работа всеки учител, служител и работник се запознава с Етичния кодекс и настоящите Вътрешни правила.
17. Изменения в настоящия кодекс могат да се направят след внасянето на писмено мотивирано предложение в етичната комисия или при директора от всеки член на училищната общност, след което се предлагат за одобрение от педагогическия съвет.

II. ПРЕВЕНЦИЯ

1. Превенция сред учителите
  - 1.1. Превантивните мерки в Национална професионална техническа гимназия „Шандор Петьофи” целят недопускане на нарушения на етичните норми, правила и законови уредби чрез провеждане на осведомителна кампания сред всички участници в учебно-възпитателния процес.
  - 1.2. Превантивните мерки сред педагогическия персонал предполагат запознаване на всички учители с разпоредбите на действащото законодателство, нарушението, на които води както до дисциплинарни нарушения, така и до негативновъздействие върху психиката на децата и снижаване доверието на родителите към учебната институция.
2. Нормативните документи, които трябва да познава всеки учител, са:
  - Закон за закрила на детето

*ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ
НА НПТГ „Ш. ПЕТЬОФИ“ – РАЗГРАД*

- Закон за закрила от дискриминация
  - Закон за здравословни и безопасни условия на труд
  - Закон за предучилищното и училищното образование
  - Закон за социалното подпомагане
  - Правилник за прилагане на закона за закрила на детето
  - Наредба за специализирана закрила на деца на обществени места
  - и други нормативни документи, свързани със спазването на трудовата дисциплина: Кодекс на труда; изисквания към учителя, определени в ЗПУО.
3. С оглед систематизиране на информацията от горепосочените нормативни документи в училището се изработват вътрешноучилищни правилници, в които ясно и точно се определят задълженията и правомощията на всяко длъжностно лице. Правилниците се гласуват и приемат на Педагогически съвет.

III. ПРЕВЕНЦИЯ СРЕД УЧЕНИЦИТЕ.

1. С оглед недопускане грубо нарушение на дисциплината в училището в Правилника за дейността на училището се регламентират и задълженията на учениците, в които ясно и точно се упоменава, че никой няма право да накърнява доброто име на учителя и към него се изисква особено уважение и почит.
2. Учениците и родителите се запознават с този правилник на родителски срещи срещу подпис, което гарантира неговото стриктно спазване и защита и на страната учител като пряк участник в учебно-възпитателния процес.
3. Тематични единици се включват както в плановете за час на класа, така и при провеждането на редица извънкласни форми.
4. Членовете на Училищния съвет подпомагат Комисията по етика към училището и съдействат за популяризирането на добрите нрави сред своите съученици.

Етичният кодекс на училищната общност в НПТГ „Ш. Петьофи“ е приет от представители на Педагогическия съвет, Обществения съвет и Ученическото самоуправление при спазване на реда, определен в Правилника за дейността на училището.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Правилата на поведение, съдържащи се в този кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на учителите и служителите в училище.
2. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.
3. Настоящият Етичен кодекс на училищната общност е отворен документ, подлежащ на развитие и обогатяване.